

УДК: 616.8-008.615-07-092.9

**Е.В. Демьяненко, А.Ю. Утченко, А.А. Чеботарева, Т.П. Яковлева,
И.В. Соловьева****ДИНАМИКА ПОКАЗАТЕЛЕЙ МЕТАБОЛИТОВ ОКСИДА АЗОТА В ТКАНЯХ
ПРИ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМ ОСТРОМ 24-ЧАСОВОМ
ИММОБИЛИЗАЦИОННОМ СТРЕССЕ***ГЗ «Луганский государственный медицинский университет»*

В настоящее время одной из актуальных задач в медицинской биофизике, физиологии и медицинской химии является изучение процессов, в которых участвуют активные короткоживущие молекулы. К ним, в первую очередь, относится оксид азота (NO), являющийся универсальным участником регуляторных процессов в клетке. На организменном уровне основные эффекты оксида азота проявляют себя в поддержании тонуса сердечно-сосудистой системы, участии в синаптической передаче, регуляции воспалительного ответа и апоптоза клеток.

Особенно актуально в последнее время изучение различных биохимических изменений при воздействии острого стрессорного фактора. Таким образом, целью нашего исследования было изучение динамики содержания метаболитов оксида азота в тканях различных органов на фоне острого иммобилизационного стресса.

Исследование проводилось на белых беспородных лабораторных крысах массой 200 – 250 г. В качестве остро действующего стрессора использовали 24-часовую иммобилизацию животных в индивидуальных цилиндрических иммобилизационных камерах. Экспериментальных животных декапитировали под эфирным наркозом на 1 и 3 сутки после воздействия

острого стрессора. Для исследования извлекались головной мозг, сердце, почки и печень. Также исследовали уровень оксида азота в соответствующих органах у интактных животных, которые составили контрольную группу. Определение уровня метаболитов оксида азота проводилось спектрофотометрически с использованием реакции нитритов с реактивом Грисса на СФ-46 при $\lambda = 540$ нм, контролем служил дистиллят.

В результате исследования было установлено, что уровень нитрит-ионов во всех исследуемых тканях в экспериментальной группе на 1 сутки умеренно повысился по сравнению с контрольной группой. А на 3 сутки после 24-часовой иммобилизации отмечалось резкое повышение концентрации нитрит-ионов в исследуемых тканях. Возможно, это связано с развивающимися при действии острого стрессорного фактора нарушениями микроциркуляции, вызывающими дистрофические изменения во внутренних органах.

В дальнейшем нами планируется углубленное изучение данного научного направления и разработка медикаментозных и немедикаментозных методов повышения адаптации к воздействию острого стрессорного фактора.

УДК: 339.16: 339.138: 311.14

**О.М. Євтушенко, А.О. Вальдовський
ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ РИНКУ АНТИАНЕМІЧНИХ
ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ***Національний фармацевтичний університет*

Одним з головних шляхів дослідження кон'юнктури ринку будь-яких лікарських засобів (ЛЗ) є аналіз структури та динаміки їх роздрібної реалізації. Результати отриманих даних допомагають досліджувати основні тенденції, які спостерігаються на ринку, визначати препарати-лідери з продажів, прогнозувати обсяги реалізації на майбутні періоди тощо. Також при порівнянні обсягів роздрібної реалізації певних ЛЗ з потенційною ємністю їх ринку можна визначити міру, в якій всі споживачі (реальні та потенційні) забезпечуються даними ЛЗ. Метою даної роботи є аналіз інформації щодо роздрібної реалізації антианемічних лікарських препаратів (ААЛП) у період 2008-2012 рр., що засто-

суються при лікуванні та профілактиці різних форм анемії, розповсюдженість якої носить характер «скритої епідемії» у світі. При підготовці матеріалу була використана інформація, надана компанією «Моріон».

У період з 2008 по 2012 рр. ринок ААЛП продемонстрував стабільне зростання у грошовому вираженні, проте темпи зростання обсягів роздрібної реалізації даних препаратів дещо поступаються аналогічним показникам стосовно всього фармринку. Серед усіх ААЛП найбільшу частку в структурі аптечних продажів займають препарати заліза, лідером серед яких є бренд «Сорбіфер дурулес». Найбільш динамічним розвитком і перспективністю характеризується гру-

па препаратів рекомбінантного еритропоетину, зокрема препарати «Епобіокрин» та «Рекормон». При аналізі структури роздрібної реалізації виявлено, що провідна роль в аптечних продажах належить рецептурним, імпортованим і середньо вартісним ААЛП. При цьому, незважаючи на позитивні тенденції зростання даного ринку, були виявлені значні розбіжності між обсягами його потенційної ємності та роздрібною реаліза-

ції, що свідчить про те, що ринок ААЛП залишається перспективним з точки зору збільшення його обсягів продаж і вчерез залучення більшого числа потенційних споживачів, розробки та виведення на ринок нових препаратів, а також впровадження в систему охорони здоров'я рекомендацій, що сприятимуть збільшенню споживання ААЛП населенням у відповідності з існуючою потребою в даних препаратах.

УДК: 615.014

О.М. Заліська, Б.Л. Парновський, Ю.В. Качерай, Т.С. Колач ДОСВІД ЕЛЕМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ З ФАРМАКО- ЕКОНОМІКИ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ПІДГОТОВЦІ ПРОВІЗОРІВ

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Вступ. У зв'язку з реформування системи охорони здоров'я України, впровадженням підходів до реімбурсації витрат на ліки, використання провізорами інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку інформації у баз даних є професійною потребою, що вимагає відповідного навчання.

Матеріали та методи. З 1999 року на кафедрі організації і економіки фармації та технології ліків факультету післядипломної освіти вперше в Україні започатковане викладання дисципліни "Фармакоекономіка" для провізорів-інтернів та слухачів курсів. Були підготовлені типові навчальні програми (2001, 2007), уніфіковані плани передатестаційних циклів провізорів зі спеціальності «Організація і управління фармацією», «Загальна фармація» у співпраці з ІПКСФ НФаУ (2003, 2005, 2009), видані навчальні посібники, підручник „Фармакоекономіка” (2000, 2002, 2007), затверджені МОЗ України. Створена програма неперервної освіти з фармакоекономіки для провізорів (2009). На кафедрі діє Український відділ USPOR, який має інтернет-сторінку (www.ispor.org/local_chapter/Ukraine). У співпраці з Міжнародним товариством фармакоекономічних досліджень (ISPOR) викладачами кафедри підготовлені адаптовані навчальні модулі з фармакоекономіки, які доступні на сайті ISPOR (www.ispor.org). Нами накопичений значний досвід навчання з фармакоекономіки

за 2000-2013 роки, лекції і семінари було проведено для більш, як 9000 слухачів циклів та провізорів-інтернів у 8 областях Західного регіону з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

Результати. При вивченні тем з фармако-економіки провізори ознайомлюються з системою оцінки медичних технологій, коли інтегруються дані фармакоекономічного аналізу, етичних, соціальних аспектів медичних технологій. Для поглиблення знань провізорів-інтернів, слухачів курсів та оволодіння навичками фармакоекономічної оцінки різних груп лікарських засобів видані методичні рекомендації «Фармакоекономіка та оцінка медичних технологій» (Заліська О.М. і співав., 2012). Також використовуються 6 дистанційних навчальних модулів з фармакоекономіки, які доступні на сайті <http://www.ispor.org/DLP/Index.aspx?DLPLang=Ukrainian> українською мовою.

Висновки: Впровадження міжнародних інформаційно-комунікаційних технологій у неперервній освіті провізорів є необхідним для оволодіння сучасними методами фармакоекономіки та оцінки медичних технологій. Підготовлено навчально-методичне забезпечення з фармако-економіки, яке інтегроване з інформаційно-комунікаційними технологіями, україномовною інтернет-сторінкою для забезпечення неперервної освіти провізорів з питань фармако-економічного аналізу медичних технологій.

УДК: 659.131:615.2]-047.23(477.64)

Т.П. Заричная, Ю.В. Якимец ИЗУЧЕНИЕ РЕКЛАМЫ ЛЕКАРСТВЕННЫХ СРЕДСТВ В ПРЕССЕ НА ТЕРРИТОРИИ ЗАПОРОЖСКОЙ ОБЛАСТИ

Запорожский государственный медицинский университет

Среди различных средств рекламы значительное место занимает реклама в прессе.

Цель работы - изучение рекламы лекарственных средств в прессе в Запорожской области.